~~Инв.~~

Инв. № 10.

МУСУЛМАНКУЛОВ М.

"МАНАС"

КИЧИ КАЗАТ.

Институт языка, литературы и истории
Кир. ФАН СССР гор. Фрунзе
Рукописи
Ин. № 74
1218-1252 с. 1979 г.

~~895~~

5/I 47 г.

36 стр

1218

Манас баатырдын кичи Казаты. Бээжинге барганы

Алоокенин коңурбай
Атышкан жоосун оң кылбай
Бээжиндеги коңурбай
Бет алган жоосун оң кылбай
Бети кара тоң калдың.
Алоокенин эркеси
Алтымыш уулдун кенжеси
Алты атасы Бээжинди.
Алты жүз жылы сураган.
Атыш кан жоосу кулаган.
Жети атасы Бээжинди.
Жети жүз жылы сүрөгөн
Серпишкен жоосу кулаган.
Буп атасы ай туулган.
Айтуулганд күн туулган.
Күн туулгандан айдаркан.
Айдаркандан эсен кан.
Эсен кандан соорондук.
Соорондуктен асылкан.
Асылкандан алманбет
Ак жолуна жасылган.
Аталаш туулган коңурбай
Эр алманбет баш болуп
Аламындан ашылган.
Алоокенин коңурбай
Айкөл төрө эр манас.
Чаап кеткен оң кылбай
Тайынын алып кутуна.
Табынын алып бутуна.
Кабар салды коңурбай
Айтуулгандын журтуна.
Кабар салды калкына.
Түш өлүп деп коңурбай
Бул манастын артына
Жазуда болсо көрдүм деп

35

...абамын жанымды.
...ызамын каныңды.
...сыратып аламын
...уап кеткен малымды
Коңурбай ой кылып
...мн жыйп Бээжинге.
...м айга чейин той кылып
...акандын каны Коңурбай
...алк чогулуп келгенде
...ары жашы бирикти
Коңурбай деп балбанга.
Өзүң билгин дегенде
Коңурбай сөзүн баштады.
Чөгүп туруп калаайык
Ушу жолу Манаска.
Жарадар болуп өз башым
Тынамын эми көз жашын.
Өлүмгө байлап өз башын
Топонун суусу ташканда
Тоо башынан ашканда.
Эсен калгын эми деп
Уккула менин кебим деп
Темирден сандык жасатып
Эсен калган жерим деп
Сулайман сурак албаган.
Ушу турган Бээжинге
Суук колун салбаган.
Искендер изин чалбаган
Бээжинди пенде албаган
Алыстан душман келбеген.
Айтуучан сурак бербеген.
Азиретаалы ашпаган.
Атышкан жоодон качпаган.
Узун кулак карыдан
Уламанын баарынан.
Сурап көрдүм карыдан
Бээжинге пенде келбептир.
Каакандын эли канча жур.
Жебин киши билбептир
Айдап кетти малымды.
Жүктөп кетти зарымды.
Жетелеп кетти нарымды.
Төгүп кетти каны...

умшап кетти калчамды.
ын кетти канчамды
ы да барам Таласка.
анжам самам Манаска
ыян тийип албасам
ы ыразы болбоймун
анаска жаужам салбасам
настын элин кырбасам.
ак өзүмдөй кылбасам.
уубай журар чогоймун.
у көрөкчү өлоймүн.
шуу турган көчүмүк
калганын кыргыздын
ралап барып көрөйүн.
ырдан малын бөлоймун.
ун көрдүктү көргөнчө
жалым жетсе өлоймүн.
чөө Манас келгенде
аман салып асыма
ралашып калганда
ркасынан бардадым
о сөз күчүү жарбадым
ичимде калды арманым
ножой бурут Манастан
сарадар болуп калганым
малымдын жогунан
раматтым элимди
ай иже кары жаш
уратын менин кебимди
ркасынан баратын.
кошундуу кундам жаннатын
оло тийсе Манасты
ки колун байлатын
көрдүк кылып жыныкысып
кошу менен алдатын
Жокойго кылам көрдүктү
Андан өтүп айтамды.
Баш тартан калды зордукту
Элеп калды жеримди
Элим ук менин кебимди
Аябаймын жанымды
Андан барам баарынды.
Өз билгеним кылайын
Өзүмдөй кылып кыргыйн
Кары жашын ыйлатам.
Бээсин союп тынчытам
Каттамынча жан болуп.

47

1921

…тып турам тим болуп
…ул турган Каланык
…дук кылыт элиади
…тып турам мунайым
…стандын ара тоосунан
…ынкалуу беежин оозунан.
…ок табылгы жашмасам
…к кара атты башласам
…маным жок дүйнөдөн.
…анжетти барып жашласам
…алубутун башласам
Көрдүк кылып айдасам
Көрдүктү мыктай салбасам
Манастын өтүн албасам
Барып өчүм албасам
Кан тим тирүү жүрөмүн
Бул көрдүктү көргөнчө
Түрүлөп көргө киремин.
Ашуусу бийик белимди
Укула менин кебимди.
Бакасы көлдө чардаган.
Баштатан кыш албаган.
Жыланы кумда сойлогон.
Кулагы тоодо ойногон.
Өңкүрдө үку таланган.
Үстүндө кукук үн салган.
Тоосунда кийик жайнаган.
Токойдо булбул сайраган.
Улары тоодо үн салган.
Ушундай беежин жеримди
Манаска кантип алдырам
Жарды-баны билгисиз.
Жайдары сонун элимди
Жыйылышкан көчүрүк.
Уккула менин кебимди
Акыл тапкуу баарыңар.
Амалын тапчу каныңар.
Аттангыла баарыңар
Бежинден арып беш күндүн
Макел дөөсүн жиле
Барып кабар салыңар
Байкал деген батыр бар.
Андан кабар алыңар.
Жыйып келсин элинде
Катасы барбы кебимде.
Аркасынан баралы.
Самаркандга Манаска
Акыр заман салалы

48